

Grunderna för elevupptagning i den svenskspråkiga grundläggande utbildningen i Åbo från 1.1.2023

Ett förslag om ändring av grunderna för elevupptagning i den svenskspråkiga utbildningen i Åbo har beretts för den svenska sektionen vid nämnden för fostran och undervisning. Enligt förslaget slopas de gällande elevupptagningsområdena och stället grundas ett enda elevupptagningsområde för den svenskspråkiga utbildningen i Åbo. Beslutsförslaget omfattar de kriterier som styr hur barnen anvisas till platserna i områdets skolor.

I samband med beredningen av ändringsförslaget har man på initiativ av beredarna genomfört en preliminär bedömning av verkningarna på barn och kommuninvånarna har haft möjlighet att vara delaktiga genom en enkät i Kerro kantasi.

I den preliminära bedömningen av verkningarna på barn ingår följande frågor och svar:

1. Hur många barn rör ändringen (av elevupptagningsområdet)?
 - a. Det är meningen att ändringen träder i kraft från början av 2023, då man fattar beslut gällande skolplatser hösten 2023. I början rör ändringen uppskattningsvis ca 250 barn (barn som 2023 är 6 och 7 år gamla; svenskspråkiga, barn med annat modersmål och barn från grannkommuner). I framtiden kommer ändringen att röra de barn som fyller 6 år, som söker en plats i förskoleundervisningen.
2. Hur gamla är de?
 - a. Platser i förskoleundervisningen söks för barn som är ungefär 6 år gamla. Målet är att barnet ska ha en enhetlig skolstig från förskoleundervisningen framåt. Barn som söker plats i skolan är ca 7 år gamla. Beträffande förlängd läroplikt rör ändringen barn i femårsåldern, vars s.k. frivilliga år i förskoleundervisningen följer de kriterier som nu bestäms.
3. Vilka positiva verkningar kan ändringen föra med sig ur familjernas perspektiv? Hur kan de stärkas?
 - a. Ändringen ökar familjernas valmöjligheter beträffande skolstigen. Barnets hemort är alltså inte en faktor som automatiskt hänvisar barnet till en viss skola, utan familjerna kan söka plats i den skola som bäst passar dem med beaktande av deras situation.
 - b. Verkan stärks av att barnet får en plats i den skola hen önskat (förutsatt att det finns plats i skolan)
4. Vilka är de negativa verkningarna? Hur kan de lindras?
 - a. För vissa familjer kan ändringen dock innebära att barnet inte får en plats i den skola hen önskat. Valkriterierna har uppgjorts på basis av familjernas respons, men det är möjligt att det uppstår situationer där det inte finns tillräckligt med platser för alla barn i den skola familjen önskat.

- b. De negativa verkningarna lindras genom noggrann och yrkesövergripande bedömning av kriterierna för anvisande av skolplats (särskilt skolans tillgänglighet och en trygg skolväg). För att trygga jämlik behandling lottas platserna ut i sista hand, ifall alla de andra kriterierna möts likvärdigt.
 - c. Kriterierna för elevupptagningen ska vara tydliga och kunna bestyrkas, annars kan de försvaga en jämlik behandling vid bestämmandet av plats i förskoleundervisning och skola. Det är också sannolikt att en del klagomål kommer att lämnas in av föräldrarna beträffande besluten i anknytning till elevupptagningen, ifall kriterierna ger utrymme för tolkning.
 - d. Gruppstorlekarna i förskoleundervisningen är mindre än gruppstorlekarna i nybörjarundervisningen i den grundläggande utbildningen, och i dessa fall anvisas barnen till en annan enhet för förskoleundervisning, ifall antalet anmälda är fler än de tillgängliga platserna (oberoende av att det skulle finnas tillräckligt med platser i årskurs 1 i den grundläggande utbildningen nästa år).
5. Hurdana verkningar har detta med tanke på olika barngrupper och särskilt med tanke på de barn som är sårbara? Hur kan man särskilt beakta dessa barn?
- a. Principerna för elevupptagning har utformats så att det första kriteriet för en plats i den önskade skolan är ett behov av särskilt stöd.
 - b. Projektet för sanering och tillbyggnad av Sirkkala skola har planerats med beaktande av behov av särskilt stöd.
 - c. För förskoleundervisningens del påverkar det gruppstorleken (eller dimensioneringen av personalen) om det finns barn med behov av särskilt stöd i gruppen. Hösten 2023 finns det två förminskade grupper för barn med stödbehov i förskoleundervisningen. I båda grupperna kan placeras högst fem (5) barn med stödbehov. Kontinuiteten av dessa barns skolstig förverkligas ifall deras stödbehov kan beaktas i den framtida skolan (kontinuum).
6. Hur långvariga är verkningarna: vilka verkningar är kortvariga och vilka långvariga?
- a. Verkningarna täcker skolstigen från förskoleundervisningen till lågstadiets sista årskurs. För högstadiets del förenas alla svenskspråkiga elevers skolstig, eftersom det finns bara ett svenskspråkigt högstadium i Åbo.
7. Är verkan en del av en större verkningskedja/ett nätverk och därför viktig?
- a. Ändringen av elevupptagningsområdet har också mer omfattande verkningar. Den lösning som väljs (grunderna för elevupptagning) påverkar planeringen av skolnätverket i fortsättningen. Målet är att eleverna delas jämnt mellan Cygnaeus skola och Sirkkala skola, så att det i båda skolorna råder optimala förhållanden för lärande med tanke på både gruppstorlekarna och de tillgängliga lokalerna.
8. Är beslutet en del av en mer omfattande ändring, i vilken ett enskilt beslut inte har så stora verkningar men samverkningarna är betydande?

- a. Beslutet är en del av en bredare utredning av servicenätverket för svenskspråkig fostran och undervisning. Ändringen har också en ekonomisk verkan; efter saneringen och tillbyggnaden av Sirkkala skola finns det möjlighet till en ytterligare klasserie, medan Cygnaeus skola är helt full och det inte går att öka antalet klasser där. För att vi ska undgå stora investeringar, är det ändamålsenligt att ändra elevupptagningsområdet för att eleverna i framtiden ska kunna anvisas jämnt i de ifrågavarande skolorna.
9. Hur beaktas de allra yngsta barnen? (verkningar på skolstogens enhetlighet och planbarhet)
- a. Hur förändras vardagen för de allra yngsta barnen: blir dagarna till exempel längre? I regel påverkar förändringen inte vardagen för barn i småbarnspedagogiken. Små barns vardag kan påverkas, t.ex. dagens längd, av att daghemmen och skolorna ligger på olika håll i staden och familjens barn måste skjutsas till flera olika ställen. Den ändring som nu bereds har inte nödvändigtvis någon verkan på denna sak, eftersom kriterierna för elevupptagningen inte rör valet av plats i småbarnspedagogiken. Redan i nuläget kan det uppstå situationer i vilka daghemmet inte ligger i omedelbar närhet av förskoleundervisningens eller skolans lokaler.
 - b. Planen för kommande förskoleundervisning och skolstig påverkar valet av förskoleundervisningsplats. Barnens sociala relationer (social hållbarhet) är särskilt viktiga då man väljer plats i småbarnspedagogiken. Vilken skola de äldre syskonen går i har också betydelse vid valet av en plats i småbarnspedagogiken. Detta gäller också i nuläget.
 - c. Hur når familjer som inte har en bil tjänsterna, ifall barnen är placerade i olika enheter? Hur formas familjens vardag, ifall familjens barn i olika åldrar deltar i tjänster på olika adresser?
Utgående från de kriterier som uppgjorts, placeras familjens alla barn i samma skola (syskonkriteriet). Detta kriterium är mer styrande än t.ex. skolvägens längd. Barn i olika åldrar är nog i nuläget, och kommer också i framtiden, att vara placerade i daghem och skolor på olika adresser eftersom daghemmen, lågstadierna och högstadierna ligger på olika ställen.
 - d. För många familjer påverkar ekonomiska och ekologiska aspekter också familjernas önskemål gällande plats i småbarnspedagogiken. Transport och den tid som används till att färdas påverkar på ett betydande sätt barnfamiljernas vardag och välbefinnande.